

می‌رفت او تصمیم‌سازی و قدرت اقتناع بیشتری از خود نشان دهد نه آن‌که در بر خی موقعیت‌ها تندتر از طیف تندرو اقدام کند. بالاخره او وزیر خارجه دولتی است که به نظر می‌رسد وفاق با جهان را هم در دستور داشته باشد نه وزیر خار جه رقیب بازنده که احتمالاً درهای کشور را به روی بخشی از جهان می‌بست. به نظر می‌رسد عراقچی ابتدای انتخابش محبوبیت بیشتری داشت تا اکنون. این سوال را واقعاً در پایان دوره وزارت خارجه‌اش باید پاسخ دهد که اگر او وزیر خارجه کابینه سعید جلیلی بود، عملکردش چه تفاوتی با شرایط فعلی داشت؟ دستکم از او انتظار می‌رفت که بدیهیات دیپلماسی که روشن نگه‌داشتن چراغ گفت‌وگو حتی در زمان جنگ و بعد از آن است را در توثیت‌هایش نقض نکند.

▼ برنامه‌ای داریم؟

در موضعی کاملاً همسو با موقعیت‌های «نه به ترامپ» «نه به شرم‌الشیخ» این سوال قابل طرح است که «بسیار خوب، در لحظه اکنون، استراتژی دیپلماسی کشور چیست؟» واقعیت صحنه این است که خوب یا بد، فرصت بر جام برای احیای دیپلماسی از دست رفته‌است و هنوز مشخص نیست با ابطال قلعنامه ۲۳۳۱ (که به بر جام مشروعیّت می‌داد) بازگشت تحریم‌های سازمان ملل در عمل رخ‌خواهد داد یا نه؟ در واقعیت چه کشورهایی به آن خواهند پیوست و اگر بی‌بوندند چه اتفاقی رخ خواهد داد؟ البته این ملاحظه هم وجود دارد که بعد از خروج ترامپ از برجام، جزیره‌ای بودن اقتصاد ایران بار دیگر احیا شده بود و همچنان تجارت کشور در شرایط تحریمی انجام می‌شد.

با این حال بهتر است نظریه‌پردازان سیاست‌خارجی کشور که تاکنون این کششنی را به این نقطه رسانده‌اند یک‌بار با هم اجماع کنند و نتیجه آن را به مردم اعلام دارند که در شرایط فعلی سیاست خارجی چه هدف و برنامه‌ای را دنبال می‌کند؟ بدیهی است که پاسخ‌هایی چون پیشگیری از جنگ و تلاش در راستای منافع ملی و... جزو ذات این کار است نه برنامه آن.

▼ عدم تعهد به کی یا چی؟

وزیر امور خارجه بعد از اعلام «نه به شرم‌الشیخ» برای حضور در نشست اجلاس جنبش عدم تعهد راهی اوگاندا شد. بودن در کنار ۱۲۰ کشوری که خود را غیرمتعهد به بلوک شرق یا غرب می‌دانند در ظاهر می‌تواند شورانگیز باشد اما در عمل و روی زمین حتی بنیان‌گذاران اصلی جنبش یعنی مصر، هند و اندونزی موقعیت ما نسبت به دو بلوک سابق جهانی و قدرت‌های فعلی را ندارند. ما با آمریکا و عامل منطقه‌ای‌اش اسرائیل درگیریم، با روسیه و چین در شرق رقیقیم و به نوعی به آن‌ها وابسته شده‌ایم و با دیگران هم با توجه به مواضع‌شان نسبت به شرق و غرب موضع داریم.

گذشته از این‌که چه عدم تعهدی است که ما و دیگران داریم؟ اکنون در لحظه حال، آیا اعضای جنبش عدم تعهد با ما کار می‌کنند؟ تجارت و تعامل خواهند داشت؟ یعنی آن‌ها نگران تحریم‌های آمریکا و سازمان ملل نیستند؟

سهم‌شان در تجارت خارجی ما این‌را نشان نمی‌دهد که آن‌ها ترس از تحریم را قورت داده و یک آب هم رویش خورده باشند.

▼ دیپلماسی همسایگی ما را پس است؟

بارها مقامات کشور این حرف را که روزی روی میزهای کارشناسی وزارت خارجه زده می‌شد تکرار می‌کنند که

بدون شک انتخاب عباس عراقچی به‌عنوان وزیر امور خارجه که به‌عنوان محمدجواد ظریف شناخته شده بود این پیش‌فرض را قوت می‌بخشید که او مسیر ظریف را ادامه خواهد

داد. اگرچه او در واکنش به برجام یا قطعنامه‌های شورای امنیت و اسنپ‌بک همان مسیر را پیش برد اما در حوزه‌های زیادی سعی کرد جایی بایستد که خیلی مطلوب سبد رای دولت متوعش نبود بلکه بیشتر مطلوب هواداران رقیب بازنده بود

کشوری که ۱۵ همسایه دارد قابل تحریم شدن نیست. در نگاه اول درست و کارشناسی به نظر می‌آید اما اگر کمی عمیق‌تر نگاه کنیم به مشکلات این نظریه برمی‌خوریم. قابل تأمل است که اخیراً هم وزیر امور خارجه عنوان «دیپلماسی همسایگی» را سیاست این دولت اعلام کرده‌است. با این وضعیت این ابهامات وجود دارد که در همه این چهار دهه که همین ۱۵ همسایه سر جایشان بودند، چه سطحی از دیپلماسی را با آن‌ها پیش برده‌ایم؟ همین کشورهای همسایه در کدام مسئله سیاسی همراه ما بودند؟ سهم فعلی ما از تجارت با آن‌ها سقف ظرفیت ماست یا برای گسترش آن نیاز به تغییراتی داریم؟ تغییراتی از قبیل توسعه زیرساخت‌ها چقدر هزینه و زمان خواهد برد؟ چرا سیاست خارجی نتوانسته از همین کشورهای همسایه سبدی متنوع از تجارت فراهم کند. پاسخ این سوال، آیا چیزی غیر از دو دهه تحریم و متصل نبودن به سئونیفت و تسلط دلار است؟ یا که آماده نبودن زیرساخت‌ها که مشخص نیست چه زمانی قرار است آماده شود.

اظهارات مقامات مسئول از گمرک و اتاق‌های بازرگانی و اقتصاد و... نشان می‌دهد که «عراق، امارات‌متحده‌عربی، ترکیه، افغانستان و پاکستان» عمده‌ترین مقصد تجارت ایران هستند. طبق آمار سال‌های گذشته تجارت بدون نفت با همسایگان بین ۲۰ تا ۲۷ میلیارد دلار آورده برای کشور داشته‌است. با تأکید بر اینکه سیاست خارج جی منافع‌محور می‌تواند بسترساز تجارت و جذب سرمایه باشد -اگرچه نهادهای دخیل در این حوزه دیگران و متعدد هستند- آیا اکنون باید به مردم گفت که تجارت خارجی که می‌توانیم جذب کنیم همین عدد ۲۰ تا ۲۷ میلیارد از صادرات و عددی مشابه از واردات است؟ یا برنامه‌ای برای افزایش این میزان از طریق مرادوات دیپلماتیک وجود دارد؟ یا کلاً با بازگشت تحریم‌ها همین مبلغ هم کسر خواهد شد؟ و نهایتاً آیا همین ارقام فعلی برای گرداندن چرخ کشور بزرگی به نام ایران که قرار است برنامه‌های توسعه‌ای هم داشته باشد، کفایت می‌کند؟

▼ این راه را پیموده‌ایم

رفتن به جنبش عدم تعهد، گفت‌وگو با مقامات طالبان، ملاقات با آن مسئول دیگر جبهه مقاومت و بسیاری از این دست اخبار برای ما آشنا است. ما نظیر دوره فعلی در سیاست خارجی را هم در دوره احمدی‌نژاد با صدارت منوچهر متکی بر وزارت خارجه و هم در دوره ابراهیم رئیسی و وزارت حسین امیرعبداللهیان به خوبی در حافظه داریم. به عبارت دیگر این مسیر، «راه رفته» است و نتیجه‌اش را هم دیده‌ایم. بااین‌حال اگر قرار است دوباره این مسیر طی شود دستکم علمی‌تر و با لحاظ بیشتر منافع ملی پیموده شود. بعید است این بار دکتر علی اکبر صالحی میان‌دار شود و مذاکره محرمانه با آمریکا را آغاز کند.

▼ دیپلماسی مسئله اصلی کشور است؟

با این حال، هر طرف که سر می‌چرخانی و هر جمع کوچک یا بزرگی دستکم نیم ساعتی از روزش را درگیر اخبار دیپلماسی است. از گعده زنگ تفریح معلمان مدارس تا مهندسانی که در نبود برنامه توسعه‌ای کشور در خواب و بیداری در چالش رفتن یا نرفتن از کشور به سر می‌برند. در این شرایط که تک‌تک‌مان گستردگی‌اش را می‌دانیم، به واقع دیپلماسی اصلی‌ترین مسئله اکنون کشور است؟ دیپلماسی روزی مسئله اصلی کشور بود که قرار شد با رفع تحریم‌ها اقتصاد جان دوباره بگیرد که شواهد نشان می‌دهد چنین چیزی از اطلاع ثانوی در دستور کار نیست. پس در صدر مسئله بودن دیپلماسی اکنون موضوعیتی ندارد. به نظر می‌رسد مسئله اصلی اقتصاد و ترمیمی است که سفره‌های مردم را هر روز از پروتئین و لبنیات و مواد مغذی خالی می‌کند؟ آیا بهداشت اصلی‌ترین مسئله کشور نیست که هرروزه آمار سرطان‌ها و بیماری‌ها بیشتر و بیشتر شنیده می‌شود و امید که حلال همه آن‌هاست کم و کمتر می‌شود؟ واقعاً مسئله اصلی همچنان رفتن یا نرفتن به شرم‌الشیخ یا ملاقات کردن یا نکردن با ترامپ است؟ کاش اجازه دهیم نسخه پیچیدن برای دیپلماسی از کوچه و خیابان و جُنْگ‌های تلویزیونی و تیتروهای بر عتاب ژورنالیستی جمع شود و به کرسی‌های دانشگاه و وزارت امور خارجه که کارشناسانی آموزش دیده برای این کار دارد، بازگردد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری هاچ بک پراید دی ام مدل ۱۳۸۰ رنگ سفیدروغنی شماره‌موتور۰۵۲۶۱۸۶۷ شماره شاسی ۵۱۴۴۲۲۸۰۱۶۱۸۲۳ شماره پلاک ۹۹ ایران ۹۶۵ ج ۹۵ به‌نام امیرکیانی مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پراید صبا (جی تی ایکس) مدل ۱۳۷۹رنگ سفید شیر ی روغنی شماره موتور ۰۵۱۵۲۶۰۹ شماره شاسی ۵۱۴۲۲۷۹۶۳۰۴۷۲ شماره پلاک ۹۹ ایران ۹۴۵ ج ۹۴۴ به‌نام مجتبی مهدی نژاد مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی وانت پیکان OHV۱۶۰۰ مدل ۱۳۸۷ رنگ سفید شیر ی روغنی شماره موتور۰۲۳۶۸۲۰۵۱۳۴ شماره شاسی ۳۱۶۷۳۲۹۸ شماره پلاک ۸۸ ایران ۱۲۵ ب ۱۷ به‌نام شرکت هنگامه توسعه پارسا مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پژو آر دی آی ۱۶۰۰ مدل ۱۳۸۲ رنگ سبز یشمی سیر روغنی شماره موتور ۰۱۴۳۵۶۱۱۷۸ شماره شاسی۸۲۱۴۱۴۹۴ شماره پلاک ۲۱ ایران ۹۹۳ ب ۵۲ به‌نام داود احمد وند مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پژو آر دی آی ۱۶۰۰ مدل ۱۳۸۳ رنگ سبزیشمی روغنی شماره موتور ۰۵۱۴۷۹۱۱۷۸ شماره شاسی ۸۳۱۵۱۸۴۸ شماره پلاک ۲۱ ایران ۹۹۳ ب ۵۲ به‌نام احسان شاداب شهریوری مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری سپند پی کی مدل ۱۳۸۱ رنگ خاکستری نوک مدادی متالیک شماره‌موتور۰۴۶۳۴M۱۱۰۰۵۱۱۱۰۰ شماره شاسی۰۳۹۵۵PSW۶۸F۱۰۰ شماره پلاک ۹۹ ایران ۹۴۵ ط ۸۲ به‌نام احسان شاداب شهریوری مفقود واز درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

دیپلمات‌ها

کمک به حل پرونده هسته‌ای

الکسی ددوف، سفیر روسیه در تهران، در مصاحبه‌ای اختصاصی با خبرگزاری تاس در تهران، تأکید کرد: «روسیه و ایران در چارچوب حل‌وفصل شرايطی که بدلیل اقدامات کشورهای غربی پیرامون برنامه هسته‌ای ایران ایجاد شده است، دائماً تماس هستند. ما به تهران در یافتن یک راه‌حل بلندمدت سیاسی و دیپلماتیک برای حل‌وفصل این بحران کمک کرده و خواهیم کرد.» ددوف خاطرنشان کرد که میان دو کشور در سطوح مختلف رایزنی‌های مستمر در جریان است و تهران و مسکو هر آنچه‌را که لازم باشد، برای یافتن یک راه‌حل مؤثر دیپلماتیک انجام خواهند داد. وی افزود: «روسیه اقدامات کشورهای اروپایی و ایالات متحده برای بازگرداندن تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران را از نظر حقوقی «فاقد اعتبار» می‌داند.» سفیر روسیه در تهران همچنین در ارتباط با روابط دوجانبه میان روسیه و ایران گفت که اگرچه روابط دو کشور در حال حاضر در سطح بسیار بالایی قرار دارد، اما هنوز هم ظرفیت عظیمی برای همکاری در زمینه‌های گردش‌گری، فرهنگ و آموزش وجود دارد که به‌طور کامل محقق نشده و لازم‌است فعالیت‌ها در این حوزه‌ها افزایش یابند و فعال تر شوند.

معطل یک روند مذاکراتی نمائنده‌ایم

اسماعیل بقایسی، سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص «استخوان برای زخم» نامیدن مذاکره با ایالات متحده گفت: «ماوزارت امور خارجه‌ودستگاه دیپلماسی را معطل یک یا چند روند مذاکراتی نگرده‌ایم. وزارت امور خارجه هزاران کار دارد و کارش را انجام می‌دهد و این موضوع هم مانند سایر موضوعات است. قبلاً هم عرض کردم کل موضوع هسته‌ای به ما تحمیل شد. موضوع هسته‌ای مانباید از ابتدادر دستور کار شورای امنیت قرار می‌گرفت بنابراین از نظر مانه از ابتدا و نه الان موضوع هسته‌ای چیزی نیست که بخواهد در سطح شورای امنیت یا در سطوح چندجانبه بررسی شود. اما به هر حال، به‌دلیل شرایط بین‌المللی، ناگزیر هستیم دربرخی مقاطع با طرف‌های مختلف درباره این موضوع گفت‌وگو کنیم.» وی ادامه داد: «دیپلماسی یک روند پیوسته و مستمر است و نمی‌توان آن را در یک نقطه متوقف کرد. معیار ما در استفاده از ابزارهاو انتخاب شیوه تعامل، صرفاً منافع ملی ایران است. بنابراین هر زمان که اقتضا کند و احساس کنیم که ادامه‌روند یا آغاز مجدد آن به‌منافع ملی ایران خدمت می‌کند، قطعاً این اقدام انجام خواهدشد.»

نشست آب هیر مند در تهران

کاظم غریب‌آبادی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه کشورمان با میج‌الرحمن آخوندزاده معاون وزارت آب و انرژی و کمیسار آب هیرمندافغانستان دیدارودر خصوص حقایقهیرمند، رژیم حقیقی هریرود، برگزاری نشست‌های فنی و حقوقی مشترک، حقایه تاریخی و عرفی تالاب‌های بین‌المللی هامون گفت‌وگو کرد. همچنین در جریان این دیدار مقرر شد به‌منظور پی‌گیری حقایه هیرمند در آینده نزدیک سی‌امین نشست اجلاس کمیساران آب هیرمند در تهران برگزار شود. غریب‌آبادی در جریان سفر خود به افغانستان رایزنی‌های متعددی داشته و با مقامات این کشور از جمله وزیر سرحدات، اقوام و قبائل افغانستان، رئیس نظارت وتعقیب‌فرامین واحکام نیز تبادل نظر و گفت‌وگو داشته‌است.